

1966. febr. 16-28 u: 17.n

60.008

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1966. február 16.

bb. 1. az egyetemi és főiskolai jelentkezés rendjéről - a felvételi kérelmeket a nappali tagozatra március 15-ig kell benyújtani

i fe/j/zs/gy/hk

1966. február 16.

megjelent a művelődésügyi miniszter utasítása az egyetemek és főiskolák nappali tagozatára történő jelentkezés rendjéről. a felsőoktatási intézmények nappali tagozataira felvételüket kérhetik a középiskolák utolsóéves tanulói, illetőleg azok az érettségivel, képzőtől vagy felsőoktatási intézményben szerzett oklevéllel rendelkező dolgozók, akik a 35. életévüket még nem töltötték be. a felsőfoku technikumokba és felsőfoku szakiskolákba a képzés szakirányának megfelelő szakmunkásbizonyítvánnyal is lehet jelentkezni.

a felvételi kérelemhez csatolni kell a jelentkezés előtt megszerzett bizonyítványt, illetőleg oklevelet, a középiskolai tanulmányi értesítőt és az önéletrajzot. aki a jelentkezés évében érettségizik, bizonyítványát, illetve tanulmányi értesítőjét a felvételi vizsgán mutatja be. a középiskolásoknak kérelmüket a középiskola igazgatójának kell benyújtaniuk, a munkaviszonyban levőknek pedig a jelentkezéshez a munkáltató írásos javaslatát kell csatolniuk. ha jelentkező két évnél régebben végzte el a középiskolát vagy a felsőoktatási intézményt, közvetlenül a felsőoktatási intézmény dékáni hivatalához küldheti be kérelmét. a pályázó ugyanazon tanévre csak egy nappali felsőoktatási intézménybe /kanna/ kérheti felvételét. egyidejűleg azonban pályázhat művészeti főiskolára vagy a néphadsereg tisztiiskolára, illetve külföldi egyetemre is. aki a lakóhelyén levő felsőoktatási intézményben is megszerezheti a választott szakképzést, csak akkor jelentkezhez más városban levő, hasonló képesítést nyújtó felsőoktatási intézménybe, ha nem kér kollégiumi, illetve diákhonori elhelyezést.

/folyt. köv. v

bb 1. / az egyetemi és főiskolai.... 1. folyt./ gy

a jelentkezési lapon feltüntetett egészségi alkalmasságról szóló rovatot - az előző évektől eltérően - az idén kizárólag az erre kijelölt intézmény töltheti ki: budapesten az ipari tanulók egészségvédelmi intézete, /kertész utca 32./ vidéken a területileg illetékes szakorvosi rendelőintézetek munkaalkalmatosságot véleményező orvosa. a középiskolák igazgatói március 15-ig közlik az illetékes egészségügyi intézet vezetőjével, hogy iskolájukból hány tanuló vizsgáztatására kerül sor, az egészségtelenül alkalmatlannak bizonyult pályázók felvételi kérelmét a középiskolák igazgatói nem továbbíthatják, a pályázót az első foku döntés elleni fellebbezés lehetőségének feltüntetésével írásban értesítik, a két évnél nem régebben érettségizett, jelenleg sorkatonai szolgálatot teljesítő és tovább tanulni szándékozó fiatalok a szolgálati ut betartásával jelentkezhetnek a felsőfoku oktatási intézményekbe.

a középiskolákban a felvételi kérelmeket - a művészeti főiskolákra jelentkezőkét kivéve - március 1.-15. között fogadják el. az iskoláztatási bizottságok véleményével ellátott felvételi kérelmeket május 10-ig továbbítják az illetékes dékáni, illetve igazgatói hivatalokhoz./mti/

..

bb. 2. őz és gólya az emberek között

vid ká/tr/gy/la

1966. február 16.

őz és gólya telet emberek közt dunaföldváron. az őzet még gidakorában, tavaly a dunai árvíz idején vette pártfogásába sűrű istván, dunaföldvári vadász. a kis őz szépen felcseperedett, s már nagy kirándulásokat tesz a kerítésen túlra, de mindig visszatér otthonába. a gólya novemberben, az első havazásban rekedt meg, a dunaföldvári bőde istván találta rá és vette gondozásba./mti/

..

bb. 3. Lunacsarszkij válogatott cikkei, barba vitaindító tanulmánya

i s/tm/im/gy/nk

1966. február 16.

a színháztudományi intézet korszerű színház-sorozata újabb érdekes művekkel gazdagodik. most hagyta el a nyomdát három új kötet.

/folyt. köv./

-2-

le

bb. 3./Lunacsarszkij.... 1. folyt./ gy

rövidesen megjelenik Lunacsarszkij válogatott cikkeinek és kritikáinak gyűjteménye. a „viták és kritikák,” című könyv anyagát szekeres zsuzsa válogatta. Lunacsarszkij cikkei többek között a szocialista realizmussal, mejerhold, goethe, shaw és georg kaiser munkásságával foglalkoznak. kiadják rudolf münz német dramaturg „a dráma lényegéről,” című munkáját, amely összefoglalja a német írók szövetségének 1960-ban tartott ülésén felszólalt fiatal drámaírók előadásait. a kötet tartalmazza a drámaelmélet fejlődésének magyarázatát és a humboldt egyetem színháztudományi intézetének kollégiumi előadásait. a könyvet gál m. zsuzsa fordításában adják közre.

a napokban került az olvasókhoz a színháztudományi intézet gondozásában az olasz eugenio barba: kísérletek színháza című írása, amely az ugynevezett pszichodinamikus színházról szóló tanulmányokat tartalmazza. ennek a kötetnek külön érdekessége, hogy a színháztudományi intézet vitaindítóként bocsátotta közre.

új kötettel gazdagodik a színháztörténeti könyvtár című sorozat, amelyben ort jános: a fővárosi levéltár színháztörténeti forrásai /1873-1944/ című munkája jelenik meg./mti/

..

bb. 4. kinyílt az első hóvirág a bükkben

vid ká/tr/gy/la

1966. február 16.

a bükk hegység napsütötte, széltől védett oldalain, kisgyőr, valamint mocsolyás környékén, megjelent az első hóvirág. a meleg, napsütéses időjárás következtében csaknem tíz nappal korábban hozták meg első virágaikat a tavasz hírnökei, mint máskor. latorut mellett, ahol a völgykatlant hét melegvizű forrás szinte „melegházi éghajlat,” alatt tartja, kipattantak a husos som levelei és barkázik már a kecskefűz is. a miskolci piacon ölszámra árulják a barkát. bimbózik már a tavaszi bükk egyik legkorábban nyíló virága, a halvány piros színű illatos hunyor is. /mti/

..

- 3 -

le

bb. 5. új tudományág: a népművelés - tanulmányok a tudományos elmélet kialakításához

i áe/tr/fm/gy/hk

1966. február 16.

a népművelési intézetben széleskörű tudományos kutatómunka kezdődött, amelynek célja, hogy az iskolán kívüli közművelődés szer-teágzó módszertani, szervezési problémáihoz módszeres elméleti megalapozottságot nyújtson. az új tudományág kimunkálásában so-kan tevékenykednek: gyakorlati népművelési dolgozók végzik a jelenlegi helyzetet feltáró adatgyűjtéseket, felméréseket, kü-lönböző munkáscsoportok, szakemberek rendszerezik az összegyűlt tényanyagot, majd az ebből általánosítható elméleti következtetések alapján formálják ki a módszeres népművelési szakismeretek rend-szerét.

a népművelés részterületeinek megfelelően számos tanulmány készült. a kutatómunkában messzemenően felhasználják más tudományá-gak - így a pszichológia, szociológia, pedagógia eredményeit. a művelődéstudomány témakörében feldolgozzák például a munka és mű-velődés összefüggéseire, az életmód és a kultúra kapcsolatára vo-natkozó megfigyeléseket, a pedagógiai-didaktikai témakörben ta-nulmányban foglalják össze a művészeti izlésnevelés és a munká-ra nevelés leghatásosabb módszereit. érdekes összefoglaló munka készült a pszichológia alkalmazásáról a népművelés gyakorlatában. szociológusok vizsgálják és elméletileg is feldolgozzák a fiatal munkások szellemi fejlődésében megfigyelhető urbanizáció hatását, adatszerűen feltárják a nagy tömeghatású tájékoztató eszközök - rádió, tv - hatását a lakosság különböző rétegeinek kulturális fejlődésében./mti/

bb. 6. négyzáz vagon sárgarépát exportálnak pest megyéből

vid gö/ká/gy/la

1966. február 16.

pest megyéből utnak indították az év első zöldség export-szállítmányát: az inárcsi március 21. termelőszövetkezetből 1 vagon fejes káposztát, cegléd környékéről 3 vagon sárgarépát, nagkörösről pedig 1 vagon zellert küldtek nyugat-európai orszá-gokba.

/folyt. köv./

- 4 -

bb. 6./négyzáz vagon.... 1. folyt./ gy

a következő hetekben már sűrűbben indulnak majd zöldséggel meg-
rakott vagonok, s megyéből ápriliséig csak sárgarépából 400 vagon-
nyit küldenek külföldre. a termékek többségét az értékesítésig
a termelőszövetkezetekben tárolják, amelyek így jelentős több-
let jövedelemhez jutnak. a mék ugyanis 1 kiló zöldségért 35
fillér tárolási bért fizet a közös gazdaságoknak./mti/

..

bb. 7. tízezer látogató egy év alatt a tüzoltó muzeumban

i fe/tm/zs/gy/hk

1966. február 16.

több mint tízezer látogatója volt az elmúlt esztendőben a
budapesti tüzoltó muzeumnak. a nagy érdeklődést az magyarázza,
hogy a muzeum 12 kiállítási termében gazdag anyag mutatja be a
tüzrendészet történetét, az embereknek a tűz ellen folytatott
évezredes harcát. régészeti kutatások során előkerült leletek,
régébbi és újabb dokumentumok adnak képet az elmúlt századokban
használt tüzoltó-eszközökről, a középkori városégések emlékeiről,
a kezdetleges fecskendőkről és a különleges oltási módokról,
köztük a száraz-oltásról, amelynek feltalálása szilvay kornél
nevéhez fűződik.

a muzeumban képek, grafikonok, tablók számolnak be arról,
hogy hazánkban jelenleg több mint háromezer községi önkéntes tüz-
oltó-testületben mintegy százezer önkéntes tüzoltó segíti a tüz-
védelmi feladatok megoldását és 20 000 uttoró is bekapcsolódott
a tüzvédelembe.

a muzeum közreműködésével egyébként 32 tablóból álló vándor
kiállítást szerveztek, amelynek anyaga a mindennapi életben elő-
forduló tüzrendészeti problémák megoldásához nyújt segítséget.
a kiállítást eddig mintegy félmillióan tekintették meg. jelen-
leg a mezőgazdaság tüzrendészetét ismertető tárlat járja a fal-
vakat./mti/

..

-5-

le

bb. 8. szedik a friss spenótot a dunavecsei járásban

vid ká/tr/gy/la

1966. február 16.

a dunavecsei járás zöldövezetében frissen zöldellnek a spenót és a sóska mezők. a hó alatt kitűnően áttelelt bokrokról már szedik a zöldség hajtásokat. a munkát nehezíti a felázott talaj, s ezért egyelőre csak a partosabb részeken gyűjtik a főzeléknekvalót. az első szállítmány a szabadszállási józsef attila és a lenin termelőszövetkezetből érkezett a felvásárlótelepekre. ezt követően folyamatos lesz majd a kora tavaszi főzeléknövény értékesítése. csak a dunavecsei járásból több mint száz vagon parajt és sóskát továbbítanak a fogyasztókhoz./mti/

..

bb. 9. csempészeket, üzérkedőket ítéltek el

i hc/gk/zs/gy/hk

1966. február 16.

csempészek, üzérkedők ügyében ítélkezett jogerősen a fővárosi bíróság. az ügyben felelősségre vont hat személy háromnegyed év leforgása alatt számos alkalommal járt csehszlovákiában, s a vámelőírások megkerülésével behozott különféle árucikkkel üzérkedett. egyikük, dukai andrásné például harmincnégyszer utazott ilyen célból. a behozott áruk értéke mintegy 160 000 forintot tett ki.

a bíróság csányi ernőnét és mészáros gyulánét 10-10 hónapi, dukai andrásnét, kőkény józsefnét, munka károlynét és oláh sándornét 8-8 hónapi szabadságvesztésre ítélte. ezenkívül elrendelte a lefoglalt csempészárak elkobzását, és elkobzást pótló egyenérték megfizetésére is kötelezte az elítélteket./mti/

..

- 6 -

bb. 10. raisza sztrucskova és marisz liepa márciusi vendégszereplése az operaházban

i/ol/hné/a/fm

1966. február 16.

az operaház márciusi vendégszereplőinek sorát carlo menippo, az olasz operaszínpadok egyik ismert művésze nyitja meg. a népszerű tenorista 1960 szeptemberében reggio emiliában első díjat nyert. 1961-ben a milanoi teatro nuovóban a bajazzók főszerepében mutatkozott be, s azóta mindig szép sikerrel szerepel hazája operaszínpadain. első budapesti fellépésére március 10-én kerül sor, az erkel színházban a végzet hatalma alvaróját, 13-án pedig a bajazzók tenorfőszerepét énekli.

a márciusi operaprogram kiemelkedő eseménye lesz raisza sztrucskova és marisz liepa vendégfellépése. mindketten a mai szovjet balettművészet vezető képviselői, akik sokszor szerepeltek már a világ csaknem valamennyi nagyvárosában, s minden alkalommal lelkes ünneplésben volt részük. március 16-án a romeo és julia, 19-én pedig a giselle című balettekben láthatja a szovjet táncművészeket a budapesti közönség.

octav enigarescu, a román népköztársaság állami-díjjal kitüntetett művésze, több nemzetközi verseny nyertese is márciusban vendégszerepel fővárosunkban. enigarescu egyike hazája legtöbbször foglalkoztatott művészeinek. mint dal-és oratoriuménekes is rendkívüli sikereket arat. március 27-én a rigoletto címszerepét, április 2-án pedig rené t énekli az álarcosbál előadásán. honfitársa, ion piso, régi kedves ismerőse a budapesti operalátogató közönségnek. ebben az évadban a new-yorki metropolitan operában is vendégszerepelt. az állami-díjas művész március 27-én enigarescu-val együtt szerepel a rigoletto előadásán, április 1-én pedig a bohémélet-ben lép fel./mti/

..

8.13/e

- 7 -

me

bb. 12. jöhet a napszlítés - hetvenezer fényképezőgép, hatszáz-ezer napszemüveg

i/kf/kf/a/vg

1966. február 16.

az idény előtt a fényképezés kedvelőinek ellátásáról somogyi béla, az ofotért igazgatója elmondotta: nem lehet panaszuk az amatőröknek.

ötvenezer szovjet gyártmányu fényképezőgépet szerez be az idén az ofotért. a gépek többsége - mintegy 32 000 - olcsó, 90-320 forintos, fiataloknak, kezdőknek való típus. a tapasztalt, vérbeli fotósok részére várhatóan már a szezon-kezdésre ugyancsak érkezik néhány újdonság. rövidesen megjelenik az üzletekben a zorkij 10 és 11, a zenit 4 és a fed 10 típusu szovjet gép. ebben az évben jön még 17 000 ndk és 3 000 csehszlovák gyártmányu gép is, s így az idén kereken 70 000 fényképezőgép kerül forgalomba. az amatőr filmeseknek is jut két újdonság. a második félévben kerül a szaküzletekbe a nagyteljesítményű, gumioptikás „lada,, és a három optikás „neva,, 8 milliméteres filmfelvevő. az idén egyébként már több mint negyven féle fényképező-és filmfelvevőgép közül válogathatnak az amatőrök.

az ofotért a növekvő kereslethez igazodva bőviti szaküzlet hálózatát. az idén 6 új fotó boltot nyitnak, ötöt pedig bővitenek, korszerűsítenek. a fotósok régi kérése teljesült például azzal, hogy a múlt héten megnyitott sídfokon a fotó-bolt. még az első negyedévben megnyílik szolnokon és békéscsabán az új ofotért üzlet, miskolcon pedig az önkiszolgáló rendszerű fotó-áruház.

a vállalat egyéb cikkeivel is várja már a tavaszt. márciusban, a szezon kezdetére, 300 000 napszemüveget, köztük 15 féle újdonságot kínálnak az üzletek. az idén összesen 600 000 napszemüveget hoz forgalomba az ofotért./mti/

--

bb. 13. bővült az otp hitelleveleket beváltó üzlethálózat

i/kf/kf/a/vg

1966. február 16.

az otp hitellevelekre árusított cikkeket a lakosság eddig csak a kijelölt boltokban vásárolhatta meg. ezt a bolt-kijelölési rendszert a belkereskedelmi minisztérium most megszüntette. ezentúl az otp hitelleveleket minden olyan boltban beváltják, amely árukölcsön akcióba bevont cikkeket hoz forgalomba./mti/

--

8.55/e

- 8 -

bb 15. jön a hidraulikus autóemelő

i st/sk szb vg

1966. február 16.

az autósok egyik leghasznosabb kéziszerszáma közismerten az autóemelő. kezelése azonban meglehetősen fárasztó, kényelmetlen, de már nem sokáig. a kéziszerszámgyár még ebben a negyedévben olyan autóemelő sorozatgyártását kezdi meg, amely hidraulikával működik, s egy kar könnyed mozgatásával 140 atmoszférás nyomást lehet előidézni. a kocsni emeléséhez körülbelül 80 százalékkal kevesebb erő kell, mint eddig.

az ügyes szerkezetet a személygépkocsitulajdonosoknak szánják, a hidraulika jó két tonnányi teher emelésére alkalmas. körülbelül ebbe a súlyhatárba tartozik a wartburg, a skoda, a moszkvics, a warszawa és a volga gépkocsi. az ár még nincs megállapítva, előzetes becslések szerint körülbelül 1500-2000 forintba kerül majd egy ilyen berendezés.

a próbasorozat 20 példányra sikeresen vizsgázott, az idén kétszázat gyártanak belőle. /mti/

--

bb 16. a nehézipari vállalatok több mint 43 százaléka hajtott végre létszámegtakarítást - kedvezőek a létszám-takarékosság anyagi ösztönzésének tapasztalatai

i szf/sk szb vg

1966. február 16.

egy éve engedélyezte a kormány, hogy a vállalatok a tartós létszámegtakarításból származó beralap egy részét az átlagbérek növelésére fordíthatják. a létszámegtakarítás anyagi ösztönzésének ez a módja a nagy munkás- és alkalmazotti tömegeket foglalkoztató nehéziparban már a bevezetés évében figyelemre méltó eredményekkel járt.

a most összesített adatok szerint a bányászati, villamos-energiaipari és vegyipari vállalatok 43,2 százaléka vállalt létszámegtakarítást a nehézipari minisztériummal kötött szerződések alapján és vállalatát végre is hajtotta. ezt kezdetként kielégítő aránynak tartják. számos vállalat ugyanis nem vállalkozhatott létszámegtakarításra, mert létszámhiánnyal küzd, többnek pedig a termelés előirt fejlesztése miatt éppen létszám-növelésre kellett törekednie. /folyt.köv./

9.00/e

- 9 -

bb 16. /a nehézipari vállalatok... 1. folyt./- szb

a munkáslétszámban körülbelül egy százalék, az alkalmazotti létszámban pedig 0,8 százalékos megtakarításra kötöttek szerződést a vállalatok. Több, mint például az áfor és az al-másfüzítői timföldgyár, a munkáslétszám 2-4 százalékos csökkentésére kötelezték magukat. A tényleges létszámmegtakarítás azonban lényegesen nagyobb volt annál, mint amennyit a vállalatok óvatosan felajánlottak. A létszámcsökkentés végrehajtásához igénybe vett munka- és üzemszervezési módszerek ugyanis év közben fejlődtek és több megtakarítást tettek lehetővé.

a tárca területén általában a megtakarított beralap 50 százalékát fordíthatták a vállalatok átlagbér-növelésre. ezen az alapon a bányászatban a munkásoknál 0,50, az alkalmazottaknál 0,88, a villamosenergiaiparban 0,47, illetve 0,17, a vegyiparban 0,40, illetve 0,20 százalék volt az átlagbérnövekedés 1965-ben. A vállalatok a rendelkezésükre bocsátott megtakarított beralapot elsősorban a mozgó bérek, a célprémiumok, jutalmazások, stb. emelésére használták fel, az alabbérek emelésére csak kivételes esetben ott, ahol azt a helyes bérarányok kialakítása szükségessé tette.

a létszámmegtakarítás anyagi ösztönzésének fontos vonása, hogy a megtakarítás tartóssága esetén a felhasználásra engedélyezett beralapot a következő esztendő tervében tényleges átlagbérként ismerik el. Ilyen módon az 1965-ben elért eredmények hatásaként az egy munkásra jutó átlagkereset-növekedés - amit a minisztérium az 1966. évi tervekben átlagbér-szint megigazításként elfogadott - a vegyipari tröszt vállalatainál évi 116 forint fejenként, a gyógyszeripari tröszt vállalatainál 90 forint, a magyar alumíniumipari trösztnél pedig 112 forint. az egy alkalmazottra jutó átlagkereset-növekedés a vegyipari trösztnél évi 73 forint fejenként, a gyógyszeripari trösztnél pedig 63 forint

az első év tapasztalatai alapján a létszámmegtakarítás anyagi ösztönzésének ezt a módját tovább fejlesztik a nehéziparban. mivel a szerződéskötések módszere nehézkesnek bizonyult, a benne foglalt utasítások túlságosan nagy megkötöttségeket jelentettek, egyszerűsítik az eljárást. a szerződéseket megszüntetik, magukra a vállalatokra, a dolgozók javaslataira bizzák a módszer fejlesztését és a megtakarított beralapnak az átlagbérek növelésére fordítható részét felelemelik.
/mti/

9.10/a

- 10 -

bb. 11. injekciózással mintázott frottir, mint tavaszi ujdonság

1/sz/j/a/vg

1966. február 16.

a szövésnélküli textiliák gyártásának központja a Lőrinci vattagyár, ahol új módszerrel készül a frottir. A rendkívül termelékenyen előállítható tűzött frottir eddig is jóval olcsóbb volt, mint a hagyományos technológiával készülő, s az árleszállítás most ezt a cikket is érintette. számíthat arra, hogy a kedvező ár és a divat hatására tovább növekszik a kereslet, a malipol-tűzőgépeken a tavalyi 400 000 méter helyett ez évben 800 000 méter ilyen anyagot készítenek.

a kelme egy része sima, többsége azonban különböző festett fonallal csikozott lesz, tavaszi, illetve nyári ujdonságként pedig mintegy 200 000 méter injektálással mintáznak. a csévén levő fonalat ugyanis feldolgozás előtt a gyógyászatban használatosnál valamivel nagyobb injekcióstű segítségével helyenként festékkel itatják át, s ez szabálytalan foltos, pettyes hatást kelt a frottirban. három-négy, esetleg többféle árnyalatú festékinjekcióval különleges, pasztell hatású mintákat nyernek.
/mti/

--

bb. 14. több mint százezer új lakás - kétmilliárd forint tatarozásokra, felújításokra - nagyarányú közműfejlesztés - a vidéki városok gazdagodásának eredményeiből

1/di/gk/a/zs

1966. február 16.

a minisztertanács tanácsszervek osztályán összegezték a vidéki városok fejlesztésének elmúlt öt évi eredményeit. a felmérés adataiból kitűnik, hogy a második öt éves terv időszakában - nem végleges adatok szerint - több mint 9 milliárd 900 millió forintos költséggel csaknem 54 és félezer állami lakást építettek a megyei és a járási jogú városokban.

/folyt.köv./ v

9-
9.12/a

- 11 -

PKK

bb. 14./ több mint..... folyt./a

még így is valamivel kevesebb mint 1200 új otthon átadásával adós maradt az építőipar, a beruházási összeg viszont körülbelül 64 millió forinttal haladta meg az előirányzatot. ezzel egyidejűleg magánérből kevés híján 52 600 lakással gyarapodtak vidéki városaink. a tanácsok a legtöbb helyen jelentős összegeket fordítottak az otp sor- és társasházépítési akciójának támogatására. hajduböszörményben például 1.7, hajduszoboszlón 3, szegeden pedig 7.7 millió forintot költöttek az e célra kijelölt területek közművesítésére. a 177 000 állami lakás megóvására, illetve karbantartására és felújítására 2 milliárd 100 millió forint jutott az elmúlt öt évben az illetékes tanácsok rendelkezésére álló összegekből.

a négy megyei jogú város közműhálózatának fejlesztésére 440 millió forintot fordítottak 1960 és 1965 között. a 306 millió forintos eredeti előirányzatot ugyanis időközben fölemelték, s ezzel lehetővé tették, hogy a tervezettnél mintegy 44 százalékkal több beruházást végezzenek el a települések ellátásának ezen a fontos területén. különösen nagyszabású munkálatokra került sor debrecenben és szegeden. a járási jogú városok közműveinek fejlesztésére csaknem 1 milliárd 200 millió forintot szántak a második ötéves terv kezdetekor. az összegnek mintegy 90 százalékat 1964 végéig felhasználták, ezért újabb beruházásokhoz is megteremtették a feltételeket. ennek eredményeként mintegy 10-12 százalékkal teljesítették a második ötéves terv előirányzatát. eddig a vidéki városok lakásainak 43 százalékat kapcsolták be a vízvezeték-hálózatba, 30 százalékat pedig a csatornahálózatba. ugyanakkor gondot okoz, hogy bár tetemesen emelkedett a tanácsi vízművek termelése, még mindig elmaradt az ipari vízfogyasztás növekedésétől, s emiatt csökkent a lakosság részvétele. a vidéki városokban egyébként az elmúlt 15 évben mintegy két és fél milliárd forintot költöttek a tanácsok víz- és csatornaművek építésére, fejlesztésére. a vízvezeték-hálózat bővítésének üteme a felszabadulás előtti ötven év átlagának tízszeresére növekedett. évente átlagosan hétszer gyorsabban fejlődik a csatornahálózat, mint 1945 előtt. megháromszorozódott a vidéki városok vízműveinek termelése, s megkétszereződött azoknak a lakóknak a száma, akiknek otthonában már csapból folyik a víz./mti/

--

9.20/a

- 12 -

bb. 11. injekciózással mintázott frottir, mint tavaszi ujdonság

1/sz/j/a/vg

1966. február 16.

a szövésnélküli textiliák gyártásának központja a Lőrinci vattagyár, ahol új módszerrel készül a frottir. a rendkívül termelékenyen előállítható tűzött frottir eddig is jóval olcsóbb volt, mint a hagyományos technológiával készülő, s az árleszállítás most ezt a cikket is érintette. számítva arra, hogy a kedvező ár és a divat hatására tovább növekszik a kereslet, a malipol-tűzőgépeken a tavalyi 400 000 méter helyett ez évben 800 000 méter ilyen anyagot készítenek.

a kelme egy része sima, többsége azonban különböző festett fonallal csikozott lesz, tavaszi, illetve nyári ujdonságként pedig mintegy 200 000 méter injektálással mintáznak. a csévén levő fonalat ugyanis feldolgozás előtt a gyógyászatban használatosnál valamivel nagyobb injekcióstű segítségével helyenként festékekkel itatják át, s ez szabálytalan foltos, pettyes hatást kelt a frottirban. három-négy, esetleg többféle árnyalatú festékinjekcióval különleges, pasztell hatású mintákat nyernek./mti/

--

bb. 14. több mint százezer új lakás - kétmilliárd forint tatarozásokra, felújításokra - nagyarányú közműfejlesztés - a vidéki városok gazdagodásának eredményeiből

1/di/gk/a/zs

1966. február 16.

a minisztertanács tanácsszervek osztályán összegezték a vidéki városok fejlesztésének elmúlt ötévi eredményeit. a felmérés adataiból kitűnik, hogy a második ötéves terv időszakában - nem végleges adatok szerint - több mint 9 milliárd 900 millió forintos költséggel csaknem 54 és félezer állami lakást építettek a megyei és a járási jogú városokban.

/folyt.köv./ v

9-
9.12/a

- 11 -

bb. 14./ több mint..... folyt./a

még így is valamivel kevesebb mint 1200 új otthon átadásával adós maradt az építőipar, a beruházási összeg viszont körülbelül 64 millió forinttal haladta meg az előirányzatot. ezzel egyidejűleg magánérőből kevés híján 52 600 lakással gyarapodtak vidéki városaink. a tanácsok a legtöbb helyen jelentős összegeket fordítottak az otp sor- és társasházépítési akciójának támogatására. hajduböszörményben például 1.7, hajduszoboszlón 3, szegeden pedig 7.7 millió forintot költöttek az e célra kijelölt területek közművesítésére. a 177 000 állami lakás megóvására, illetve karbantartására és felújítására 2 milliárd 100 millió forint jutott az elmúlt öt évben az illetékes tanácsok rendelkezésére álló összegekből.

a négy megyei jogú város közműhálózatának fejlesztésére 440 millió forintot fordítottak 1960 és 1965 között. a 306 millió forintos eredeti előirányzatot ugyanis időközben fölemelték, s ezzel lehetővé tették, hogy a tervezettnél mintegy 44 százalékkal több beruházást végezzenek el a települések ellátásának ezen a fontos területén. különösen nagyszabású munkálatokra került sor debrecenben és szegeden. a járási jogú városok közműveinek fejlesztésére csaknem 1 milliárd 200 millió forintot szántak a második ötéves terv kezdetekor. az összegnek mintegy 90 százalékat 1964 végéig felhasználták, ezért újabb beruházásokhoz is megteremtették a feltételeket. ennek eredményeként mintegy 10-12 százalékkal teljesítették a második ötéves terv előirányzatát. eddig a vidéki városok lakásainak 43 százalékat kapcsolták be a vízvezeték-hálózatba, 30 százalékat pedig a csatornahálózatba. ugyanakkor gondot okoz, hogy bár tetemesen emelkedett a tanácsi vízművek termelése, még mindig elmaradt az ipari vízfogyasztás növekedésétől, s emiatt csökkent a lakosság részvétele. a vidéki városokban egyébként az elmúlt 15 évben mintegy két és fél milliárd forintot költöttek a tanácsok víz-és csatornaművek építésére, fejlesztésére. a vízvezeték-hálózat bővítésének üteme a felszabadulás előtti ötven év átlagának tizszeresére növekedett. évente átlagosan hétszer gyorsabban fejlődik a csatornahálózat, mint 1945 előtt. megháromszorozódott a vidéki városok vízműveinek termelése, s megkétszereződött azoknak a lakóknak a száma, akiknek otthonában már csapból folyik a víz./mti/

.-.

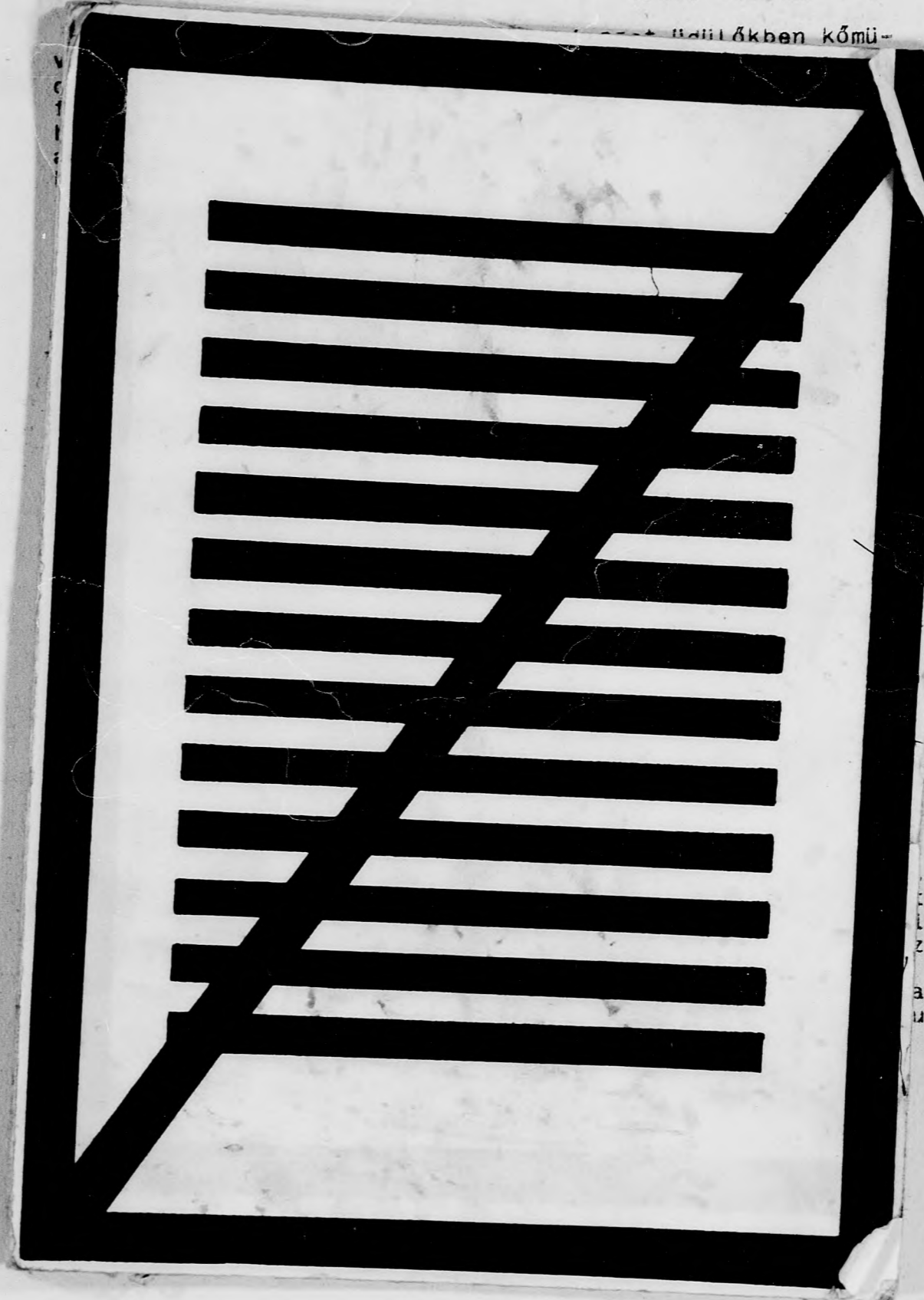
9.20/a

- 12 -

bb 21. tizmilli/6 forint a délbalatoni szot üdülők korszerűsítésére, felújítására

vid lk szb ki

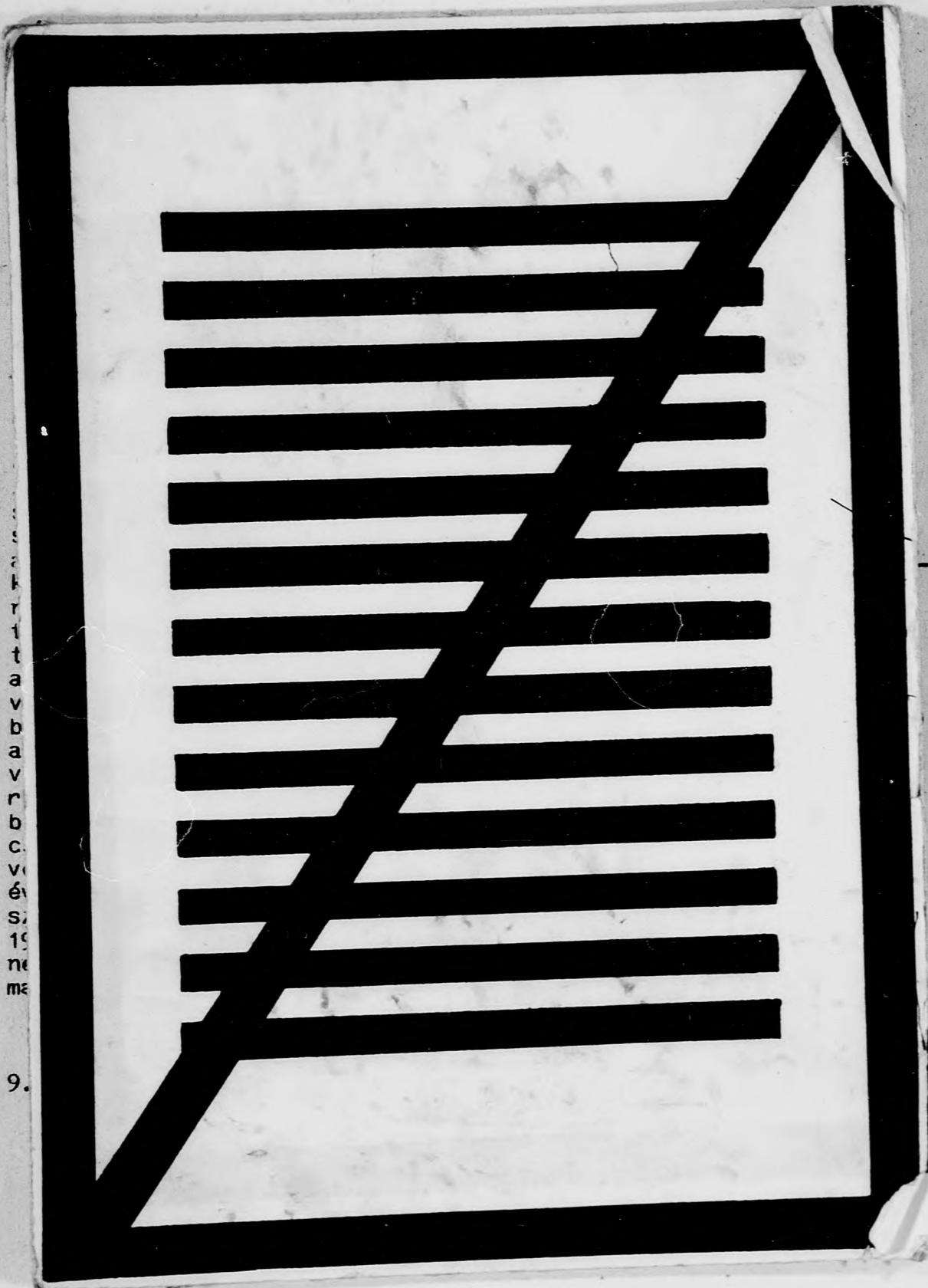
1966. február 16.

t
en

lió
is
z
a
un-

bb. 14./ több mint..... folyt./a

9.

bb 21. tízmillió forint a délbalaton szot üdülők korszerűsítésére, felújítására

vid lk szb ki

1966. február 16.

ezekben a hetekben a délbalaton szot üdülőkben kőművesek, ácsok, asztalosok, szobafestők és villanyszerelők dolgoznak; tízmillió forintos költséggel korszerűsítik, felújítják az üdülőket. a balatonlellei május 1. üdülő berendezéseit ujakkal cserélik ki. több helyen a konyha, az étterem és szállodai rész átalakítására, felújítására kerül sor. kiegészítik a könyvtárakat és a szórakozást nyújtó felszereléseket.

zamárdiban gyors ütemben épül a hat nagy pavilonból álló, ötszáz személyes gyermeküdülő. június első felében már birtokukba vehetik a beutaltak. itt öt turnusban 2500 gyermek üdülhet a vakáció idején. /mtl/

bb 22. beruházások nógrádban - az idén befejezik a hideghengermű rekonstrukcióját

vid lk szb ki

1966. február 16.

nógrád megyében az idén az utóbbi évek legnagyobb költségvetésével gazdálkodnak a tanácsok. csupán salgótarjánban 284 lakás, 16 tantermes gimnázium, ugyancsak tizenhat tantermes általános iskola, ötszáznyolcvan ágyas új kórház, művelődési palota, bölcsőde és óvoda kerül átadásra az idén a regionális vízmű első ötezer köbméter teljesítőképességű részlegének üzembehelyezésén kívül. a megyei tanács összesített idei költségvetése 365 millió 794 ezer forint. ez az összeg 19 millióval több a múlt évinél.

a nógrádi szénbányászati tröszt 140 millió forintot költ új bányamezők feltárására, a régi bányák fejlesztésére, korszerűsítésére, gépesítésére és a bányászati még érintetlen területek kutatására.

a salgótarjáni acélárugyár fejlesztésére az idén 86 millió forintot fordítanak. teljesen befejezik a hideghengermű hat évvel ezelőtt megkezdett rekonstrukcióját. két új üzemmel is bővül idén az acélárugyár. a nyár elején üzembe helyezik az ugynevezett zsirtalanító sort, amely ötvözőtt, magasfényű termékek gyártását teszi lehetővé. az év végére készül el a védőgázüzem, amely a hengermű gyártmányainak felületi megmunkálását segíti.

/folyt.köv./
9.35/a

- 15 -

MLK

bb 22. /beruházások nógrádban - ... 1. folyt./- sb

az ideai ipari beruházási programban szerepel még a salgótarjáni új bányagépgyár, a sikküveggyár új edzőüzemének, a zománcipari művek salgótarjáni gyáregységének és a palacküveggyárnak a fejlesztése, korszerűsítése.

mezőgazdasági vonatkozásban az államilag fedezett talajvédelmi munkák, valamint a palotási nagy víztároló és öntözési rendszer építése emelkedik ki az ideai beruházási programból. /mti/

bb 23. holland hagymasgépek érkeztek makóra

vid ká/tr szb ká

1966. február 16.

a szövetkezetek csongrád megyei értékesítő központjának makói felvásárló telepére holland hagymaválogató és osztályozó gépek érkeztek. egyelőre három korszerű berendezést próbálnak ki. a holland gépek sokkal nagyobb teljesítményűek, mint az eddigié. nyolc órás műszakban mintegy 400 mázsa vöröshagymát osztályoznak nagyság szerint és töltenek zsákokba. egy gép csaknem hetven ember munkáját látja el. a felvásárló telep további öt hasonló berendezést kap az idén, s ezzel megoldódnak majd a határidős szállítási problémák. a nyolc gép segítségével két műszakban több mint hatvan vagon vöröshagymát tudnak előkészíteni exportra. jelenleg finnországba szállítják a makói táj kedvelt áruját. /mti/

bb 24. épül az alföld legnagyobb termelőszövetkezeti tojáskombinátja

vid ká/tr szb ká

1966. február 16.

a mezőhéki táncsics termelőszövetkezetben megkezdtek az alföld legnagyobb termelőszövetkezeti tojáskombinátjának építését. a kombinátban 40 000 tojóttyuknak és 25 000 csirkének lesz hely. a farm nevelő részét már a jövő év elején átadják rendeltetésének, az egész létesítmény pedig 1967 végére készül el. /mti/

v

9.40/a

- 16 -

bb 25. készpénzfizetésre térnek át a pécsi járás termelőszövetkezetei

vid ká sk vm

1966. február 16.

a baranyai járások közül elsőként a pécsi járás 25 termelőszövetkezetében fejeződtek be az 1965 évi zárszámadások. ebben a járásban a mecséki iparvidék és pécs közelsége a termelés, az értékesítés és főleg a munkaerő tekintetében sajátos helyzetet teremtett.

a múlt évben - a kedvezőtlen körülmények ellenére - 19 termelőszövetkezet tovább növelte az egy szántóegységre jutó gazdálkodási eredményt, ami azért is figyelemreméltó, mert területük nagyrészt hegyvidéken fekszik. tavaly - járási átlagban - 1473 forint jutott minden szántóegységre, 243 forinttal több, mint az előző évben. sikernek számít, hogy a termelőszövetkezetek kigazdálkodták a mérleghiányt. tavaly ilyenkor hat közös gazdaság zárszámadása mutatott hiányt: összesen 3.8 millió forintot. jelenleg csupán egy termelőszövetkezet mérleghiányos.

nőtt a tagok közösből származó jövedelme is. átlagosan 9642 forint jutott egy-egy dolgozóra, ami az előző évinél 824 forinttal több, de még mindig kevés ahhoz, hogy gátat vessen a falusi lakosság - főleg a fiatalok - elvándorlásának a magasabb jövedelmet nyújtó bányákba, gyárakba és más ipari munkahelyekre. egy év alatt a járás termelőszövetkezeteiben csaknem 600 fővel csökkent a dolgozó tagok száma.

az idén e téren is fejlődés várható. a termelőszövetkezetek az önállóbb, vállalati jellegű gazdálkodás megvalósításával alaposabban kihasználják a termelés fejlesztésének tartalékait és növelik a gazdálkodás eredményességét. így - várhatóan - tovább emelkedik a tagok részesedése is, amit prémiumokkal egészítenek ki és erre a célra már most tartalékolnak pénzt. a jobb kereseti lehetőséget szolgálja a havi készpénzfizetési rendszer is, amelyet tavaly csak kilenc helyen alkalmaztak, az idén viszont majdnem mindenütt bevezetnek. egyidejűleg rendezik a nehéz munkát végző és kiskerestetű tagok bérét és közelebb hozzák azt az ipari dolgozók bérszínvonalához. /mti/

9.45/a

- 17 -

mti

bb 26. kemenesaljai napok a ság-hegy üres kráterében

vid gk vm fm

1966. február 16.

kemenesaljai napokat rendeznek a celledömök melletti ság-hegyen. a májusi rendezvényeket az ősi vulkánikus hegy kráterében tartják, ahol több ezer ember elfér. az ünnepi napok programjában békegyűlés, járási uttoróavatás, kulturális fesztivál, zenekari, énekkari műsorok szerepelnek. baráti találkozóra hívják meg a néhány évvel ezelőtt leállt sághegyi bazaltbánya nyugdíjasait. a természetbarátok anélkül vesznek részt. a volt iparvágányon kisvasutat közlekedtetnek és azon érkeznek majd a hegyre az ünnepi napok vendégei: a kemenesaljai napok nagyszabású tűzijátékkal zárulnak. /mti/

bb 27. tranzisztoros villanykályha

vid lk vm ki

1966. február 16.

tranzisztoros vezérlésű villanykályhát tervezett és készített szigeti kálmán, a szegedi józsef attila tudományegyetem fizika-kémia tanszékének elektrotechnikus. a fűtőszálak melegét ventilátoros szellőztetővel a beépített tranzisztoros, illetve termisztoros kiegészülék a helyiség egy fokos hőmérsékletváltozását is érzékeli, s önműködően ki- vagy bekapcsolja a berendezést. a tranzisztoros kiegészülék a szigetelés hibája, vagy zárlat esetén önműködően kikapcsolja a berendezést. /mti/

bb 28. száz személyes borkostolót nyitnak sopronban

vid ká tr vm

1966. február 16.

a földművelésszövetkezet kezelésében rövidesen újabb borpincét nyitnak meg sopronban. a város fő terén, a belciannisz téren száz személyes borpincét rendeznek be, ahol a szőlészeti kutató intézet fajborait, a soproni különlegességeket, a kékfrankost, a traminit és a veltelinit árúsítják majd. az új borpincében hideg konyha is lesz: házi sonka, szalonna, husos kolbász szolgál majd alapul a borkostolóknak. a hangulatosan berendezett borpincét még az idegenforgalmi idény előtt, májusban átadják rendeltetésének. /mti/

9.50/a

- 18 -

Neda

bb 29. dél-baranya nagyobb községeinek ellátására társultak a termelőségvetkezetek

vid ká/tr szb ká

1966. február 16.

dél-baranya öt legnagyobb községének jobb zöldség- és gyümölcsezellátása érdekében társulást alakítottak a dráva-menti közös gazdaságok. ez a második termelőségvetkezetek-közötti értékesítő társulás a megyében. az első a múlt év végén jött létre: tíz gazdaság csoportosult a mecseki iparvidék - főleg a 130 000 lakosú pécs-ellátásának javítására. a délbaranyai társuláshoz ugyancsak tíz közös gazdaság csatlakozott, amelyek a drávasztári dráva gyöngye tsz-re bízták a társulás vezetését. a gazdaságok két járási székhely - siklós és szigetvár - továbbá két nagy ormánsági falu - sellye és vajszó - valamint az idegenforgalmi helynek számítók harkány közvetlen ellátását vállalták. a korábban önálló községekben ugyanis erősen megnövekedett a nem mezőgazdasági foglalkozású lakosság aránya, s ezeknek zöldséggel, gyümölcssel és egyéb termékekkel való ellátását központi készletekből nem bírták megoldani. a társulásba tömörült gazdaságok összesen huszezer embert látnak majd el termékeikkel: a friss zöldség és gyümölcs mellett baromfival, tojással, hallal, füstölt áruval és palackozott borral. a társulást vezető drávasztári termelőségvetkezet máris megkezdte az üzlethálózat szervezését és a folyamatos áruellátás előkészítését. /mti/

bb 30. több mint 276 millió forint somogyban községfejlesztési célokra

vid gk szb fm

1966. február 16.

a somogy megyei tanács összegezte a harmadik ötéves tervidőszakra vonatkozó községfejlesztési javaslatokat. a tervek szerint a helyi tanácsok kezdeményezésére tovább javítják a lakosság szociális, kulturális és egészségügyi ellátottságát. a kitűzött feladatok megvalósítására több mint 276 millió forintot irányoztak elő.

a következő öt esztendőben a megye falvaiban, városaiban több mint félmillió négyzetméternyi szilárdburkolatú ut és járda építését, felújítását kívánják elvégezni. négy közfürdő és strand, 18 törpevizmü, 38 orvoslakás és rendelő, 17 pedagógustakás, 32 általános iskolai tanterem, ezenkívül 485 férőhellyel bölcsődék és óvodák épülnek. bővítik a villany- és vízvezeték hálózatot, autóbusszvárókat, sportpályákat, öltözőket, tüzoltószertárakat létesítenek. /mti/

9.55/a

- 19 -

Neda

bb 31. „szeread-szolgalat,,

vid gk vm fm 1966. február 16.

„szeread-szolgalatot,, vezettek be a vas megyei horvátzsidány községben. családi események - eljegyzés, esküvő, névadó, házassági évforduló - alkalmából felnőttekből alakult kis énekkar éjjel nótacsokorral kedveskedik az ünnepeltek ablaka alatti./mti/

bb 32. Vevőszolgálatot szerveztek - javult a gépek minősége az esztergomi marógépgyárban

vid lk vm ki 1966. február 16.

az esztergomi marógépgyár termékei külföldön is keresettek. ezért az üzem vezetői nagy gondot fordítanak a minőség állandó javítására, s ennek érdekében megszervezték a vevőszolgálatot is. az üzem műszaki vezetői a fogyasztóknál vizsgáltják meg, hogyan válnak be gyártmányaik. rendszerint a garanciális idő lejártá után tartják ezt az utólagos műszaki ellenőrzést. így sok információt, javaslatot gyűjtenek össze. elsősorban azokat az új gyártmányokat ellenőrzik, amelyeknek sorozatgyártására készülnek. a tapasztalatokat és észrevételeket az üzem műszaki tanácsa megvitatja és a gyártást ennek alapján módosítják. a szolgálat bevezetése óta csökkent a reklamációk száma.

a vevőszolgálatnak külön szerelője van, de bevonják a munkába a szereldei művezetőket és csoportvezetőket is, hogy tapasztalatokat szerezzenek a hibákról. a vevőszolgálat az első negyedévben nyolc gyárat látogat meg./mti/

bb 33. a diósgyőri gépgyár készül a budapesti nemzetközi vásárra

vid lk vm ki 1966. február 16.

a budapesti nemzetközi vásár egyik törzskiállítója, a diósgyőri gépgyár, már készül a hazai és külföldi ipar nagy seregszemléjére. a diósgyőriek - hagyományaikhoz híven - az idén is a legkorszerűbb, a világpiacon leginkább versenyképes gyártmányaikkal jelennek meg./folyt.köv./

10.0/a

- 20 -

PKK

/bb 33. a diósgyőri....1.folyt./vm

az idei vásáron a gyár több mint husz, zömében új gyártmányt mutat be. a különböző teljesítményű lemezollókon, folyadéknyomásos sajtolókon, a többféle munkaművelet végzésére alkalmas diesel-motoros emelővillás targoncákon, buvárszivattyukon kívül kiállítanak többek között kábelszigetelő gépet és nagyteljesítményű ammónia hűtő-kompresszort./mti/

bb 37. diesel-mozdonyok javítására térnek át a szombathelyi MÁV járóműjavítóban

vid lk vm ki 1966. február 16.

diesel-mozdonyok javítására térnek át a szombathelyi MÁV járóműjavítóban, ahol 94 évig gőzmozdonyokat javítottak. az üzem 450 fizikai és műszaki dolgozójának a munkásakadémián már három év óta tartanak előadásokat a dieselesítésről. ezenkívül tanfolyamokon elméleti és gyakorlati ismereteket szereznek.

a lehetőségekhez képest a meglévő épületekben alakítják ki a szükséges javítócsarnokokat, próbatermeket.

a diesel-mozdonyok javítását 1967 második felében kezdik meg./mti/

bb 38. megkezdődött a fűztelepités Lenti környékén

vid ká tr vm 1966. február 16.

Zala megyében, a Lenti járás területén az általános vízrendezés ellenére is nagyobb területek maradnak, amelyek időszakosan, évenként többször is víz alá kerülnek, így mezőgazdasági művelésre nem alkalmasak. ezeket a földeket fűzvessző termesztéssel hasznosítják. a járás kilenc termelőszövetkezetében megkezdték a dugványok ültetését. egyelőre 410 holdon kerülnek földbe a fűzdugványok. az új fűztelepeken az első aratásra a jövő esztendőben kerül sor. a fűzvesszőt lentiben dolgozzák fel, ahol erre a célra négy millió forintos beruházással üzem épül./mti/

10.05/a

- 21 -

PKK

bb 34. tehemenként 3 327 kilogrammos tejhozam zala megye legjobb termelőszövetkezeti tehenészetében

vid ká/tr szb ká

1966. február 16.

zala megyében a söjtöri alkotmány termelőszövetkezetben a régi tenyésztési hagyományok felhasználásával és nagy szakértelmelemmel a megye legjobb termelőszövetkezeti tehenészetét alakították ki. a szövetkezetnek 104 tejelő tehene van, s ezek átlagos tejtermelése háromezerháromszázhuszonhét kilogramm, négy százalék zsirtartalommal. ez a hozam magasabban meghaladja a megyei átlagot. a söjtöri termelőszövetkezetben található a megye 10 legjobb termelésű tehene közül nyolc.

a söjtöri alkotmány tsz továbbfejlesztíti kiváló tehenészetét: 29 saját nevelésű növendékkel gyarapítják az állományt. /mti/

--

bb 35. száz vagon tavaszi vetőmag érkezett már a győr megyei termelőszövetkezetekbe

vid ká/tr szb ká

1966. február 16.

a győr megyei termelőszövetkezetek több mint 320 vagon tavaszi vetőmagot igényeltek a vetőmagellátó vállalatától. bár a kisalföldön az esős időjárás miatt még nem kezdődhettek meg a munkák, a vetésre minden készen áll. az igényelt vetőmag gyors egymásutánban érkezik a termelőszövetkezetekbe, amelyek máris száz vagonos készlettel rendelkeznek. a tavaszi árpa vetőmag több mint felét kiszállították, s folyamatosan küldik a tavaszi búkköny, a répa és a különböző fűfélések vetőmagját is. az igényeket csak lucernamagból nem bírják kielégíteni. /mti/

--

bb 36. gyűjtemény a vezetés tudományáról

vid j szb fm

1966. február 16.

érdekes részleggel bővült a komárom megyei józsef attila könyvtár. a vezetés tudományával foglalkozó könyvekből, tanulmányokból gyűjteményt állítottak össze. már száz - szovjet, német, lengyel, cseh, angol és amerikai lapokból lefordított - munkalétektannal, a vezetés pszichológiájával foglalkozó tanulmány áll a könyvtári olvasók rendelkezésére. /mti/

--

10.10/a

- 22 -

PKK

bb 39. átlépte a víz a fehér- és fekete-körös szögében emelt ideiglenes lokalizációs vonalakat - az országos vízügyi-

főigazgatóság tájékoztatója

k sb szb lk

1966. február 16.

a fehér-körös jobbparti védvonalán román területen bekövetkezett töltésszakadáson kiáramló nagytömegű víz továbbterjedését a határ mentén négy napon át sikerült megakadályozni. az előtérítés kiterjedésének késteltetésére az elmúlt napokban épített ideiglenes rendeltetésű lokalizációs vonalakat kedden átlépte a rohamosan emelkedő szintű víztömeg. így a fekete- és fehér-körös közötti térségben előreláthatólag 14 000 holdnyi terület kerül víz alá. a veszélyeztetett magyar területen levő egyetlen községet, gyulavárit körtöltés védi. a tanyai települések kiürítéséről már korábban intézkedtek. a kitorló viznek a fehér-körösbe való visszavezetésére a határ közelében megnyitották a folyó jobbparti töltését. az átvágáson a víz visszavezetése folyamatban van. /mti/

bb 40. magyar pártküldöttség utazott svédországba és izlandba

lk vm

1966. február 16.

a svéd kommunista párt és az izlandi szocialista egységpárt központi bizottságának meghívására dr. korom Mihálynak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága titkáranak vezetésével szerdán pártküldöttség utazott svédországba és izlandba. a küldöttség tagja puja frigyés, a központi bizottság külügyi osztályának vezetője. a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi-repülőtéren megjelent cseterki Lajos, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára. /mti/

--

bb 41. lakberendezési áruház nyílt debrecenben

vid lk szb ki

1966. február 16.

debrecenben a vörös hadsereg útján megnyílt a hajdu-bihar megyei vegyesipar-cikk kiskereskedelmi vállalat lakberendezési áruháza. a színes válaszfalakkal ellátott, 26 fülkés, 75 méter hosszú boltíves üzlet raktáraiban a megnyitó napján 50 vagon butor várta a vevőket. az áruházban a butorokon kívül szőnyegek, képek, kerámiák, vázák, étkezészetek és hangulatlámpák is kaphatók. /mti/

--

12.05/a

- 23 -

PKK

bb 42. időjárásjelentés

gg szb

1966. február 16.

a meteorológiai intézet jelenti február 16-án, szerdán 13 órakor:

éjszakai fagyok

az elmúlt 24 óra folyamán átmenetileg kialakult magasnyomású légköri képződmény hatására közép-európában kevesebb a felhő, csendesebb, szárazabb az időjárás. a hőmérsékletek az elmúlt napok szokatlanul magas értékeihez képest csökkentek, s megközelítették az évszaknak megfelelő értékeket. ugyanakkor az atlanti óceán térségéből nagy sebességgel ismét enyhébb levegő árasztja el nyugat-európát, spanyolországban, franciaországban és a brit szigeteken nagykiterjedésű esőzéseket okozva, a balti tenger környékét, valamint a szovjetunió európai területének nagyrészét borító hideg levegő lassu visszahúzódása észak felé tovább folytatódik.

hazánk fölött tegnap délelőtt erősen, délután változóan felhős volt az ég. többfelé esett az eső. a lehullott eső mennyisége sehol sem haladta meg a három millimétert. a többfelé erős, helyenként viharos erejű északnyugati, északi szél az éjszakai órákban fokozatosan mérséklődött. a hőmérséklet napközben a dunántúlon általában plusz 3 - plusz 7, a dunától keletre eső területeken plusz 7 - plusz 12 fokig emelkedett, ma reggelre plusz 2 - mínusz 5 fokig súlylyedt.

ma délelőtt jobbra derült, párás volt az idő. budapestben kedden a hőmérséklet napi középértéke 4,8 fok volt, 4,6 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig: ma kevés felhő, csapadék nem lesz. holnap nyugat felől felhősödés, elsősorban a dunántúlon esővel. erős reggeli párásság, helyenként köd. gyenge, csütörtökön fokozatosan megélnkülő déli, délnyugati szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 - mínusz 5, legmagasabb, nappali hőmérséklet holnap plusz 5 - plusz 10 fok között, keleten egy-két helyen kevéssel 5 fok alatt.

a duna vízállása február 16-án budapestnél 590 centiméter. /mti/

13.10/- szb

--

-24-

mti

bb 43. hazatért genfből dr. sebestyén gyula építésügyi miniszterhelyettes

k sb gk vm vg

1966. február 16.

dr. sebestyén gyula építésügyi miniszterhelyettes hazaérkezett genfből, ahol részt vett az európai gazdasági bizottság építésiparositási bizottságának ülésén. a tanácskozáson egyébként ismét a magyar delegátust, dr. sebestyén gyulát választották meg az építésiparositási bizottság elnökévé. /mti/

--

bb 44. kéthengeres csehszlovák marógéppel kezdődtek a fejtési kísérletek az ormosi szénbányában

vid lk vm ki

1966. február 16.

a borsodi szénbányászati tröszt ormosi bányaiüzemének vi-os aknájában megkezdtek a próbaiüzemelést a csehszlovák gyártmányú kéthengeres marógéppel.

a hét méternél vastagabb széntelepét az új géppel három szeletben fejtik le. az egymás fölött dolgozó két henger 2.3 méter vastagságban és 60 centiméter mélységben egyszerre vágja ki a szenet. előnye a korábbi jövesztőgépekkel szemben, hogy nincs szükség utánrobbantásra. a gép 90 méter hosszúságu frontfejtésen dolgozik, s mintegy másfél két óra alatt vágja végig a fronthomlokot. rakodómunkásokra nincs szükség, mert visszamenetben szinte az utolsó szemig automatikusan rakja kaparószalagra a lefejtett szenet. a gép munkahelyétől a csilletöltő állomásig tartó mintegy másfél kilométeres földalatti vágatban gumiszalagokkal szállítják a szenet. így a szén szinte emberi kéz érintése nélkül jut a felszínre.

a gép működésének megkönnyítésére a kőzet alátámasztására a hagyományos faácsolat helyett korszerű, félhidraulikus támoikat alkalmaznak.

a géppel az első próba jól sikerült. /mti/

--

13.20/a

- 25 -

mti

bb 45. szigorubb felelősségvonnást az élelmiszerhamisítókkal szemben - ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t hi gk vm zs

1966. február 16.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdán ülést tartott, s megvizsgálta, hogyan alakult az élelmiszerek, italok, háztartási cikkek minősége az elmúlt évben. az erről szóló előterjesztés csaknem 70 000 élelmiszerminta vegyszertani vizsgálatának tapasztalatait összegezte. a husipari termékeknel némileg növekedett a minőségi kifogások aránya, javarészt a hibás anyagösszetétel, illetve az előírástól eltérő gyártási technológia következtében. a felelősség megállapítását megnehezíti, hogy az előállító üzemek sok esetben nem alkalmaznak áruikon címkét vagy egyéb gyártási jelet. a szakemberek véleménye szerint a husipari termékek jelenlegi választéka nem megfelelő s helyes lenne az igényeket jobban kielégítő, újfajta termékeket előállítani. a magánszektorból származó hentesáru-mintáknak körülbelül a fele hibásnak bizonyult. az immár több éves panaszorvoslására az illetékesek a szabályokat ismétellen megsértő magánkereskedők működési engedélyének felülvizsgálását, illetve visszavonását javasolják.

a tej vizsgálata során kiderült, hogy különösen a peremkerületekben gyakori a minőségromlás, a vizezés. ezért a külső negyedek botlajaiban a jövőben nagyobb mértékben veszik majd igénybe a társadalmi ellenőrök közreműködését.

a vendéglátóiparban az összes italfélék közül a tea minőségét találták a legrosszabbnak. a vizsgálati eredmények azt mutatják, hogy a főzésnél az előírt adag helyett a teának csak körülbelül egy-negyed részét használják fel, a többit „megspórolják„.

az ülésen felszólalók hangoztatták, hogy a fogyasztók érdekeit súlyosan sértő visszaélések megszüntetésére az eddiginél erélyesebb intézkedések szükségesek. változtatni kell azon a gyakorlaton, hogy az élelmiszerhamisítással kapcsolatos szabálysértési eljárásoknál olyankor is a figyelmeztetést, az intő szót alkalmazzák, amikor már a szigorú pénzbüntetés lenne a helyénvaló. végeredményben az az egyöntetű álláspont alakult ki, hogy a szándékosnak minősülő „hibákat„ a jövőben ne szabálysértésként kezeljék, hanem súlyosabban torolják meg, főleg, ha ismétlődnek.

megtárgyalta a végrehajtó bizottság - a ii. kerületben szerzett tapasztalatok alapján - a budapesti társasházépítkezések helyzetét is. az eltelt öt évben a fővárosban csaknem huszezer család jutott új otthonhoz emeletráépítés, családi, illetve társasházépítkezés útján.

/folyt.köv./

14.15/a

- 26 -

ma

/bb 45. szigorubb.....1.folyt./vm

a magánérből történő lakásépítésnek azonban számos akadálya van. a telekvásárlási és építkezési ügyekben többnyire járatlan emberek tájékoztatatlanságát spekulánsok, sőt nemegyszer a tervezők és kivitelezők is kihasználják, s rájuk erőszakolnak olyan terveket, amelyek sem a megrendelő elképzeléseinek, sem a hatósági előírásoknak nem felelnek meg teljes mértékben. az ilyen problémák megoldására a ii. kerületben több figyelemre méltó kezdeményezés történt. a tanács például felkérte az építési állandó bizottságot és a hazafias népfrent kerületi bizottságot, hogy szervezzenek közösen jogi tanácsadást a magánépítetők számára. szükség lenne továbbá olyan tájékoztató füzetre, - s ezt már fővárosi szinten kellene megoldani, - amelyből az építetők részletesen megismerhetik az engedélyezési eljárással kapcsolatos tudnivalókat.

elfogadta a végrehajtó bizottság az őszi tanácstagi beszámolók tapasztalatairól készített jelentést, s határozatot hozott arra, hogy az idei első félévi beszámoló gyűléseket március 7-én a főváros június végéig tartásáig. az összejöveteleken a tanácstagok budapest harmadik ötéves tervének irányelveiről, a főváros ez évi fejlesztési programjáról, valamint a most épülő nagyobb beruházásokról tájékoztatják választóikat.

végezetül megállapította a végrehajtó bizottság a legközelebbi tanácsülések időpontját és napirendjét: március 7-én a főváros harmadik ötéves tervét, április 15-én pedig budapest 1966. évi fejlesztési programját tárgyalja a fővárosi tanácstagok plénuma. /mti/

..

bb 46. öt indiai egyetemnek adták át germanus gyula professzor tudományos dolgozatainak mikrofilmjeit

i fe/j szb zs

1966. február 16.

hazánk indiai nagykövetsége germanus gyula professzor angol nyelvű tudományos orientalisztikai tanulmányainak mikrofilmjeit - a delhi-i, a kalkuttai, az aligarhi, a hyderabadi és a lakhau-i - egyetemnek ajándékozta. /mti/

..

bb 47. meghosszabbították a felsőoktatási munka-védelmi pályázat határidejét

hné szb vt zs

1966. február 16.

a szakszervezetek országos tanácsa, az egészségügy, a földművelésügyi, a munkaügyi és a művelődésügyi minisztérium, valamint a pedagógusok szakszervezete által korábban kiírt felsőoktatási munkavédelmi pályázat beküldési határidejét április 15-ig meghosszabbította. /mti/

..

15.12/-n

-27-

le

bb 48. tanácskozás a mezőgazdasági szakmunkásképzésről

i ie vm ká

1966. február 16.

országos tanácskozást tartottak szerdán a földművelésügyi minisztériumban a mezőgazdasági szakoktatás időszerű kérdéseiről. az idei oktatási évben mintegy 40.000 felnőtt dolgozó - nagy többségében termelőszövetkezeti tag - vesz részt betanított- és szakmunkásképzésben. ezenkívül 150 előkészítő tanfolyamon tanulnak azok a felnőttek, akik most szerzik meg a szakmunkásképzéshez szükséges általános alapismereteket. országszerte megkezdődött a fiatalok jövő évi mezőgazdasági tanulóképzésének, illetve a tanuló-szerződések megkötésének előkészítése is. a vidéki általános iskolák nyolcadik osztályos tanulói most a korábbinál részletesebb, alaposabb tájékoztatást kapnak a különféle mezőgazdasági szakmákról, amelyekre a nyáron összesen 6000 tanulót szándékoznak felvenni./mti/

- . -

bb 49. vitamin export az ndk-ba

vid ká tr vm

1966. február 16.

szerdán 14.000 fej salátát és huszonötezer darab zsenge karalábét indítottak utnak a szövetkezetek csongrád megyei értékesítő központjának szegedi tranzit telepéről a német demokratikus köztársaságba. az utóbbi napokban gyakori volt a többórás napsütés, s ez kedvezett a primőrök fejlődésének. a szegedi felszabadulás termelőszövetkezet termálvizfűtéses üvegházaiából nyolc-tízdekárs salátákat szedtek. karalábét a tiszaszigeti buzakalász és a röszei aranykalász termelőszövetkezetek melegágyaiban nevelték. a szegedi tranzit telepen két vasuti kocsit töltöttek meg a zöldségfélékkel. a vitamindus küldemény a hűtővagonokban friss marad és üde zölden jut el rendeltetési helyére. ez volt egyébként az idei második szállítmány szegedről. ezt megelőzően több ezer csomó piros, hónapos retket küldtek a német fővárosba./mti/

- . -

16.00/-n

-28-

bb. 50. a gyalogátkelőhelyen gázolt - kétévi szabadságvesztésre ítélték
t bc/gk/zs/gy/hk 1966. február 16.

szabó józsef 47 éves molnár a ix. kerületi soroksári uton vezette személygépkocsiját, s a sebesség csökkentése nélkül érkezett a vágóhid utcai kereszteződéshez. a kijelölt gyalogátkelőhelyen egy 69 éves ember haladt át. szabó későn fékezett, s elütötte az idős férfit, aki olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a leggondosabb orvosi kezeléssel sem lehetett megmenteni.

a központi kerületi bíróság szerdán kihirdetett ítéletével szabó józsefet - az enyhítő körülmények figyelembevételével - kétévi szabadságvesztéssel sújtotta, s három évre eltiltotta a gépjárművezetéstől./mti/

- . -

bb. 51. tízezer holddal csökkent a belvizes terület csongrádban

vid ká/tr/gy/hk

1966. február 16.

csongrád megyében - az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság tájékoztatása szerint - a védekezés eredményeként 80 000 holdról 70 000 holdra csökkent a belvizzel borított terület. a legjobban veszélyeztetett részekben: szentes és hódmezővásárhely térségében is enyhült a helyzet. még a legmélyebben fekvő Mindszenti határban is a víz lassu visszahúzódását észlelték. az elhárítási munkákban hősiessé helyezték a termelőszövetkezeti gazdákat. Mindszenti községben, amelyet elsőnek ért az elemi csapás, megkezdtek a károsultak részére az építőanyag kiutalást. felmérések szerint a megrongálódott házak egyharmada aláfalazással megmenthető. sándorfalva határában a fehér tó - kiskunmajsai főcsatorna töltése átszakadt, azonban a honvédség segítségével rövid idő alatt sikerült elzárni a szakadást./mti/

- . -

bb. 53. gépkölcsonzésre, vetőmagcserére is kiterjeszti együttműködését az érsekvadkerti és az ipolyskasokoleci termelőszövetkezet

vid ká/tr/gy/hk

1966. február 16.

szerdán tartotta zárszámadó közgyűlését a délszlovákiai ipolyskasokoleci egységes földművelésszövetkezet, amely az érsekvadkerti magyar-csehszlovák barátság termelőszövetkezet testvérgazdaságaként két éve vette fel a csehszlovák-magyar barátság szövetkezet elnevezést.

/folyt. köv./
16.25/-n

-29-

le

bb. 53./gépkölcsönzésre.... 1. folyt./ gy

a délszlóvákiai közös gazdaság zárszámadó közgyűlésén részt vettek az érsekvadkerti termelőszövetkezet képviselői is.

a zárszámadó közgyűlés határozott az érsekvadkertiekkel már öt éve kialakult testvéri kapcsolatok továbbbővítéséről, az ez alkalommal kötött szocialista szerződésben lefektették, hogy az együttműködést gépkölcsönzésre és vetőmagcserére is kiterjesztik./mti/

bb. 54. háztartási villamosítási kiállítás

i kf/kf/ki/gy/hk

1966. február 16.

a ravill nagykereskedelmi vállalat elsősorban a háziasszonyok érdeklődésére számotartó kiállítást nyitott szerdán Lenin körúti bemutató termében.

a kiállításon mintegy 25 féle elektromos géppel, készülékkel azt igyekeznek bemutatni hogyan villamosíthatók a legtökéletesebben a háztartások, a kiállított elektromos berendezések a legujabbak is, már kaphatók az üzletekben, valamennyi gépen felirat hívja fel a látogatók figyelmét: kérdezzen! válaszolunk! a feleleteket természetesen nem a gépek, hanem a vállalat műszaki szakemberei adják meg, a kiállítás célja ugyanis, hogy a látogatók minél tökéletesebben megismerkedhessenek a háztartási berendezésekkel, azok rendelkezésszerű, gazdaságos használatával, kezelésével.

a többi újdonságot, egyebek között a miniatűr háztartási kvarclámpát, a lengőlapos mosógépet, bemutató kiállítás március 15-ig tekinthető meg./mti/

bb. 55. egyetemista brigádok szolnok megye községeiben

i vid/fm/gy/hk

1966. február 16.

a budapesti eötvös Loránd tudományegyetemről, a gödöllői agrártudományi egyetemről és a szőlészeti-kertészeti főiskoláról 40 tagú csoport érkezett szolnokra.

/folyt. köv./

16.30/-n

-30-

bb. 55./egyetemista brigádok.... 1. folyt./ gy

az egyetemisták többek között ujszászon, szelvényen, cibakházán, kunhegyesen és jászladányban tanulmányozzák a községek helyzetét, segítséget adnak a falusi kish szervezeteknek és ismerkednek a népművelés gyakorlati munkájával./mti/

bb. 56. május 9-14 között rendezik meg a iii. miskolci rövidfilm-fesztivált
vid j/fm/gy/hk

1966. február 16.

a szakszervezetek borsod megyei tanácsának elnöksége - barna ferenc szmt titkár elnöklétével - szerdán miskolcon ülést tartott. többek között megtárgyalták az orvos-egészségügyi szakszervezet munkájáról szóló jelentést, valamint a szakszervezeti aktivisták oktatásával kapcsolatos kérdéseket. behatóan foglalkoztak a iii. miskolci rövidfilm fesztivál megrendezésével kapcsolatos teendőkkal, részletesen ismertették a május 9-14 között sorra kerülő filmfesztivál előkészítésének, programjának tervezetét, a fesztivál idején kiállítást rendeznek a filmművészeti dokumentációs anyagokból, miskolcon, valamint előreláthatólag ózdon, rudabányán és tiszaszederkényben - hazai és külföldi művészek részvételével - vetítéssel egybekötött filmankétot tartanak. a fesztivál idején és helyén alkalmi postahivatal működik./mti/

bb. 57. tanácskozás a gazdaságirányításirendszer reformjáról

vid gk/fm/gy/hk

1966. február 16.

a tolna megyei pártbizottság szerdán kibővített ülésen tanácskozott a gazdaságirányítási rendszerünk reformjának kiinduló irányelveiről. az ülésen résztvett és felszólalt szirmai Jenő, az mszmp központi bizottságának póttagja, a szövosz elnöke is./mti/

26.52/-n

-31-

16.30

bb. 58. egykori tanítványok kiállítása a karcagi gábor áron gimnáziumban

i vid/fm/gy/hk

1966. február 16.

érdekes kezdeményezést valósított meg karcagon a csaknem háromszáz esztendőös gábor áron gimnázium. rendszeresen meghívják az intézetbe azokat a képzőművészeket, akik évekként vagy évtizedekkel ezelőtt a gimnázium tanulói voltak. az első vendégek nagyszerű tárlata most zárult. bod lászló festőművész, somogyi árpád és kovács imre szobrászművészek mutatták be alkotásaikat. kiállított műveik főként a nagykunsági tájat, az ott élő embereket ábrázolják./mti/

..

bb. 59. megdézsmálták a tsz takarmányát

vid j/fm/gy/hk

1966. február 16.

tóth ferenc 39 éves, tizennégyszeresen büntetett miskolci fuvaros a múlt évben dajka béla 42 éves, ugyancsak többszörösen büntetett előéletű miskolci alkalmi munkással italozás közben „olcsó”, takarmány beszerzésére határozta el magát. este a felsőzsolcai szabadságharcos termelőszövetkezet tanyájára mentek s onnan 2,5 mázsa lucernát és több ingóságot, használati eszközt elhoztak.

a miskolci járásbíróóság tóth ferencet, aki hosszabb ideje nem gondoskodott két kiskorú gyermeke eltartásáról sem, társadalmi tulajdont visszaesőként károsító lopás, valamint tartási kötelezettség elmulasztása miatt összbüntetésül két és félévi, dajka bétát héthónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

..

bb. 60. népművelési vezetők értekezlete egerben

vid lk/fm/gy/hk

1966. február 16.

szerdán egerben megkezdődött borsod, nógrád és heves megye népművelési szakembereinek kétnapos értekezlete. megbeszéltek az idei népművelési feladatokat, a politikai és kulturális nevelő munka követendő módszereit./mti/

..

- 32 -

bb. 61. felbontották a bodrog és a hernád jégpáncélját - tovább erősítik gyulavári község körgátját

ö sb-vid/lk/ki/gy/bs

1966. február 16.

gyulavári községben több mint ezer ember erősíti a falu kör-töltését. a gát magassága általában kielégítő, s inkább a szivárgás és a víznyomás ellen kell szélesíteni a védelmi vonalat. ezért sok helyen homokzsákokkal támasztják meg a gátat. ezenkívül a vízszivárgás és a hullámverés ellen műanyagfóliával borítják be a körtöltés oldalát. a műanyag gátburkolat nagyobb része már elkészült. több kilométer hosszú szakaszon betakarták műanyag-fóliával a sarkad-gyula közötti vasuti töltés oldalát is. a fehér és a fekete-körös szögének területén az átszakadt lokalizációs vonalakon áttörő víz szerda délutánig mintegy 8 000 holdat borított el, de az elöntés tovább terjed. a gyulavári lenin termelőszövetkezet már korábban biztonságba helyezte a közös állatállományt és a háztáji értékeket. az elöntött területen rekedt azonban többek között négy lánctalpas traktor, mintegy tíz tehergépkocsi és több vontató. az erkel ferenc termelőszövetkezet szerdán megkezdte több vagon takarmányának kimentését.

a berettyó mellett - miután pártialmezek leverésével keddre elzárták a 80-100 méteres gátszakadást - szerdán megkezdték a töltésből kimosott föld pótlását, a helyreállítási munkákat. a tervek szerint mintegy tízezer köbméter földet kell visszatölteni. ezért a honvédség alakulatai a folyó másik oldalától, a járhatóbb, szárazabb partról pontonhidat vertek a szakadás helyéig, hogy a földszállító járművek könnyen megközelíthessék a munkahelyet.

az utóbbi 24 órában, szerda reggelre már általában 20-50 centiméterrel apadt a vízszint a körösök romániai szakaszán, a magyar területen mindössze 10-30 centiméteres csökkenést mértek. a tisza középső és alsó szakasza 20-40 centiméterrel áradt. most már a tisza felső szakaszának két mellékfolyóján, a bodrogon és a hernádon sincs álló jég. két jégtörőhajó a bodrogon sárospatakig feltörte, majd leusztatta a jeget. a hernádon robbantásokkal aprították fel a jégtorlaszokat, s így szerdán megszüntették az árvízvédelmi készülséget. a duna dunaföldvár-ig apad, s a dél-magyarországi szakaszon lassan árad. bajánál szerdán reggel 740, mohácsnál 750 centiméteres vízszintet mértek. ezért elővigyázatosságból a sió torkolatától az országhatár-ig elsőfoku árvízvédelmi készülséget tartanak. /folyt. köv./

17.15/-n

-33-

W

bb. 61. /felbontották a bodrog... 1. folyt./ gy

az ország belvizzel borított területe már több mint 550 000 hold, de tulnyomó része rét és legelő. a hajduságban a belvizzel miatt több mint 150 ház összedőlt, s többszáz épült megsemmült. bács-kiskun megye községeiben és városaiban mintegy 500 külterületi lakást rongált meg a víz a mélyebb területeken. az életveszélyessé vált lakóházakból eddig száznál több családot kellett biztonságos helyre költöztetni. a belvizzel levezetését megnehezíti, hogy áradnak a folyók és csak szivattyúkkal tudják átmenetileg a belvizzcsatornában összegyűlt vizet. a vízügyi igazgatóságok többszáz berendezéssel másodpercenként több mint 470 köbméter vizet szivattyúznak a folyókba./mti/

..

bb. 62. országos konferencia a statisztikusok olvasás-szociológiai vizsgálatáról

t tf/gg/fm/gy/bs

1966. február 16.

könyvkiadásunk bőséges terméséből kik, mit és miért olvasnak leginkább - ezekre a kérdésekre kerestek választ a központi statisztikai hivatal munkatársai egyik érdekes vizsgálatukkal a közelmúltban. az iránt is érdeklődtek, hogy az önképzésben milyen szerep jut manapság a szépirodalmi könyveknek, tanulmányköteteknek és egyéb írásműveknek. a felmérés eredményéről szerdán délután a kossuth klubban ferge sándorné, a ksh csoportvezetője számolt be a tit szociológiai, irodalmi-nyelvi, valamint pedagógiai és pszichológiai országos választmányának együttes konferenciáján.

a vizsgálódás részint abból indult ki, hogy vajon napjainkban a különféle tömegnevelési módszerek és eszközök - így a színház, a film, a rádió, a televízió - nem szorítják-e háttérbe az olvasást, mint a művelődésnek egyik legkényelmesebb, ugyanakkor talán a legtöbb időt kívánó módját. a vizsgálat szerint a könyvkiadás állandó számszerű gyarapodásával párhuzamosan nő az olvasók tábora, és a könyvekre szánt idő is. az olvasás eredményessége, az olvasók ismeretkörének bővülése azonban korántsem megnyugtató. ugyanis általános tapasztalat, hogy sokan akik „könyvnyebb”, műfajú írásokat olvasnak, nemsokáig „konzerválják”, magukban az írásművek tartalmát. akik pedig tartalmasabb, esetleg nehezebben érthető modern irodalmi alkotásokat vesznek a kezükbe, nem biztos, hogy végigolvassák azokat.

/folyt. köv./

17.20/gy

-34-

106

bb. 62. /országos konferencia... 1. folyt./ gy

az olvasásnak sokféle tényező együttes megléte szavatolja az eredményességét, ilyenek például az intellektuális beállítottság, a pszichológiai alkat, a tanulmányi előképzettség, a szociális környezet és nem utolsósorban a nyugodtság, a zavartalanság. nem is olyan régen a kulturtörténészek, a szociológusok az olvasás-kultúra tekintetében megelégedtek azzal, hogy tudták: elegendő mennyiségű, jó és olcsó könyvhöz juthatnak az érdeklődők. ma már azonban tudják, hogy ez korántsem elegendő, az olvasókat el kell vezetni a könyvekhez, különféle formákban utmutatást kell adni nekik, hogy mit olvassanak. a legutóbbi statisztikai felmérésnek egyik adata szerint az emberek, a kezdő olvasók leginkább olyan könyveket vesznek a kezükbe, amelyekről már hallottak valamit: ilyenformán olvasmányaiknak több mint a 10 százaléka jókai irás, 24 százaléka kalandos regény, közöttük igen sok verne, cooper, may károly könyv, és csaknem 10 százalékban olykor kétes értékű bestseller, meg ponyvaregény. az újságolvasás - bármennyire is fontos az ország, a világ dolgaiban való tájékozódáshoz - mégsem szoríthatja háttérbe a jó irodalmi munkák forgatását - amint ez sajnos eléggé gyakori jelenség.

a konferencia második részében a vitaindító előadást sokoldalú eszmecsere követte./mti/

..

bb. 63. hivatali beosztásukkal visszaélt lakásügyi előadókat ítélték el szombathelyen
vid tr/fm/gy/bs

1966. február 16.

töbnapos tárgyalás után szerdán hirdetett ítéletet a szombathelyi járásbíró Márffy Ferencnek, a vas megyei tanács igazgatási osztálya volt főelőadójának, hajnal Ferencnek, a szombathelyi városi tanács igazgatási osztálya volt lakásügyi főelőadójának és az őket megvesztegetők bűnügyében. Márffy és hajnal hivatali beosztásukkal visszaélve több esetben nagyobb összegű pénzt fogadtak el a lakásigénylőktől. Márffy 1962 óta dolgozott a megyei tanács igazgatási osztályán. munkakörébe tartozott a megye lakásügyeinek másodfokon történő elbírálása, de mint a megyei tanács képviselője, résztvett a lakásügyi állandó bizottság munkájában, így a szombathelyi lakások elosztásában. itt találkozott hajnal Ferencsel, akivel közösen követték el bűnös üzemeltetést. ezért Márffy Ferenc elsőrendű vádlottat két évi és nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélték, s öt évre eltiltották a közügyek gyakorlásától. hajnal Ferenc másodrendű vádlott büntetése két évi szabadságvesztés, s a közügyek gyakorlásától négy évre való eltiltás. a tettestársi minőségben közreműködők, valamint a megvesztegetők is elnyerték méltó büntetésüket.
az ítélet nem jogerős. a vádlottak enyhítésért, az ügyész súlyosbításáért fellebbezett./mti/

..

17.31/gy

-35-

106

bb. 52. tanfolyam a tsz-elnökök részére a gazdaságirányításról

vid ká/tr/gy/hk

1966. február 16.

négynapos, bentlakásos tanfolyam kezdődött szerdán abaujszántón, a borsod megyei termelészövetkezeti elnökök részére. a megbeszélések során értékelik az elmúlt év tapasztalatait, megvitatják a gyengébben gazdálkodó tsz-ek problémáját, az ideai termelési feladatokat, valamint az új gazdasági mechanizmussal és a tsz-ek irányításával kapcsolatos kérdéseket. a tanfolyam résztvevő 299 tsz-elnök előtt az első napon dr. soós gábor földművelésügyi miniszterhelyettes tartott előadást az új felvásárlási árakról, az amortizációs alap képzésének jelentőségéről./mti/

bb. 64. katonagyűlés a zrinyi akadémián a dnff hadserege megalakulásának 5. évfordulója alkalmából

t vt/gg/zs/gy/bs

1966. február 16.

a budapesti helyőrség szerdán délután a zrinyi miklós katonai akadémia dísztermében gyűlést rendezett a délvietnami nemzeti felszabadítási front hadserege megalakulásának 5. évfordulója alkalmából. megjelent a gyűlésen kaszás ferenc vezérőrnagy honvédelmi miniszterhelyettes, kovács imre vezérőrnagy, helyőrség parancsnok, s néphadseregünk tábornoki karának több más tagja. ott volt dinh ba thi, a dnff budapesti irodájának vezetője is.

borbás máté vezérőrnagy, az akadémia parancsnoka üdvözölte a résztvevőket, majd kerekes imre ezredes mondott beszédet. emlékeztetett arra, hogy a délvietnami felszabadító hadsereg a súlyos harcokban eltelt öt esztendő alatt kivívta népének támogatását és az egész haladó emberiség csodálatát. az amerikaiak dühödt agressziója, féktelen kegyetlensége, megdöbbenést és mély felháborodást vált ki a jószándéku emberek százmillióiból szerte a világon. a magyar nép, s hadseregének minden tagja mélyesen elítéli ezeket a gaztetteket. bármennyire is növelik az amerikaiak expedíciós hadseregük létszámát, az agresszorok törekvései megtörnek a hazáját és szabadságát forrón szerető vietnami nép és hadseregének erején, hősi ellenállásán.

- vietnam népe új meg új erőt meríthet a szocialista országok erkölcsi és anyagi támogatásából, szolidaritásából s abból, hogy a békeszerető emberiség, a szabadságszerető milliók egyre határozottabban foglalnak állást az amerikai agresszióval szemben. e helyről is köszöntjük az öt esztendő s hős, délvietnami felszabadító hadsereget és további sikereket kívánunk. valamennyiünk nevében üzenjük, hogy küzdelmükben mellettük állunk - fejezte be beszédét a gyűlés szónoka.

/folyt. köv./

18.43/gy

-36-

bb. 64./katonagyűlés a zrinyi... 1. folyt./ gy

dinh ba thi, a dnff budapesti irodájának vezetője hangsúlyozta, hogy a vietnami hazafiak mindaddig folytatják a harcot, amíg az imperialisták ki nem vonulnak az országból. köszönetet mondott a magyar népnek a vietnami nép iránti szolidaritásáért, valamint az erkölcsi és anyagi támogatásért.

a gyűlés résztvevői nevében felszólaló szabó béla őrnagy egyebek közt kijelentette: elítéljük és vádoljuk az imperializmust, a vietnami nép szabadságának és függetlenségének lábbal tiprásáért. amikor ezt kifejezésre juttatjuk, csak a legmesszebbmenő elismerés hangján szólhatunk a délvietnami nép felszabadító harcát szervező és vezető nemzeti felszabadítási front tevékenységéről.

a forróhangulatu gyűlés résztvevői táviratot küldtek a délvietnami nemzeti felszabadítási front elnökségének, amelyben a budapesti helyőrség egész személyi állománya közszönti a dnff hadseregét fennállásának 5. évfordulója alkalmából./mti/

bb. 66. csehszlovák fotóművész kiállítása a csiliben

k áe/gg/gy/bs

1966. február 16.

a pesterzsébeti vasas művelődési házban szerdán kiállítás nyílt erich einhorn hírneves csehszlovák fotóművész alkotásaiból./mti/

bb. 67. halálos baleset fűzfőn

vid hné/sr/gy/bs

1966. február 16.

a fűzfői nitrokémiai vállalatnál szerdán vida sándor, 18 éves segédmunkás, balatonfőkajári lakos, a salakszállítón a csillét nem tudta a kötélpályára irányítani és a súlyos teher a fejére zuhant. a szerencsétlen ember belehalt sérüléseibe. a rendőrség a baleset okát vizsgálja./mti/

bb. 69. „collegium musicum,, győrótt

vid gg/fm/gy/bs

1966. február 16.

collegium musicum névvel új zenei együttes alakult győrótt a zeneművészeti szakiskola felsőbb osztályaiba járó hallgatókból és az iskola fiatal tanáraiból, a husztagu zenekar - ittész mihály zeneművészeti szakiskolai tanár és pothof csaba, a győri filharmonikus zenekar koncertmestere irányításával - elsősorban preklaszikus és barokk kori zeneszerzők alkotásait tűzi műsorára.

a collegium musicum bemutatkozó hangversenyét szerdán este tartotta a zeneművészeti szakiskola dísztermében./mti/

18.57/gy

-37-

bb. 65. elhunyt escher károly fotóművész

i tf/tr/sr/gy/bs

1966. február 16.

életének 76. évében, súlyos betegség után szerdán elhunyt escher károly fotóművész, a magyar népköztársaság érdemes művész, a magyar fotózás doyenje. személyében a magyar fotóművészek szövetsége egyik alapítóját, a képzőművészeti alap pedig tevékeny munkását, nagytudású tagját veszítette el.

az elhunytat a magyar fotóművészek szövetsége és a képzőművészeti alap saját halottjának tekinti. a temetés időpontjáról később intézkednek.

x x x

escher károly a hazai fotóművészetben elsőként taposta ki a riport-fotózás - azóta számos nemzetközi sikerben is bővelkedő - útját. amatőrként sajátította el a fényképezés elemi ismereteit. mérnöki diplomával a zsebében 1916-tól kezdve egyik kiemelkedő munkása volt a magyar némafilm-gyártásnak. a tanácsköztársaság idején a forradalmi filmhíradó operatőrieként dolgozott, a korabeli híradó-dokumentumok jelentős hányadában az ő felvételei. később napi sajtóorgánumok, több képesújság, fotóriportere lett. felvételeinek hosszú sorával bebizonyította, hogy a hétköznapok aktuális témáit, történéseit a fotóriport műfajban is lehet művészi módon ábrázolni.

tavaly tavasszal a magyar nemzeti galériában rendezett gyűjteményes kiállításának megnyitásakor escher károly alkotóművészetét Mihályfi Ernő egyebek között így méltatta: „magyarországon ő volt az első, aki kisfilmes géppel készítette riportjait, szinte észrevétlenül közelítve és örökítve meg a mindennapi élet legzetes mozzanatait, előtte egyetlen fotós sem mert „elmozdult, képet közreadni, a művészeti ágnak ezt a különleges műfaját escher károly teremtette meg, mindig természetes világitást használt, soha sem fényképezett villanó fénnel. az életművében sokrakozó sokezer képhez aligha kell magyarázó szöveg, azok önmagukért beszélnek. az egyéni látás, az emberekkel való együttérzés, az érzelmi kapcsolat és a humánus segítette escher károlyt ahhoz a határozott véleményhez, ítéletalkotáshoz, amely képeiről leolvasható.

/folyt. köv./

19.12/gy

-38-

bb. 65. /elhunyt escher károly..... 1. folyt./ gy

a két világháború közötti időszakának termése hiteles korabrázolatok, dokumentumok, leleplezések gyűjteménye. nem véletlen, hogy számos felvételét - vagy azok negatívját - muzeumokban őrzik. escher károly nevéhez fűződik annak az egészen elkopott daguerrotypjának, eredeti fényképnek a felújítása, amely petőfi sándor egyetlen fennmaradt hiteles prótija,.

külön is említésre méltó része escher károly életművének az a film, amelyet az 1919-es május elsejei eseményekről készített: a budapestiek vérmezőn tartott nagygyűléséről, a mai népköztársaság útján végighaladó felvonulókról, a proletárgyerekek vidám ünnepeiről. /mti/

bb. 60. háromszázötvenezer tonnás vaskohászati árucseré a második negyedévben

i st/tr/vg/gy/bs

1966. február 16.

az intermetall vaskohászati együttműködési szervezet budapesti irodáján szerdán este aláírták a szervezetben résztvevő hat tagország újabb árucseré-egyezményét. a bolgár, csehszlovák, lengyel, magyar, ndk-beli és szovjet küldöttek megállapodtak, hogy az államközi szerződésekben foglaltakon kívül a második negyedévben 350 000 tonna kohászati terméket cserélnek egymással, öntecseket, féltermékeket, rud- és idomacélokat, lemez- és cső-árut, kohászati másodtermékeket. ez az árucseré mintegy száz-ezer tonnával nagyobb lesz, mint az első negyedévben, Lengyelország szállításai például 67 százalékkal növekednek. bulgária a szovjetunióba és Lengyelországba növeli szállításait, s ezúttal első ízben ajánlott fél árucserére ugynevezett u- és szögacélokat. az ndk magyarországgal növeli legnagyobb mértékben árucseré-kapcsolatait.

magyarország összesen 55 265 tonna kohászati árut szállít a másik öt országnak, elsősorban Ludidomokat, lemezeket és féltermékeket, kisebb mértékben csőárut és kohászati másodterméket. ebből 36 000 tonnát csehszlovákia, 11 600 tonnát Lengyelország, 5 000 tonnát a szovjetunió vásárol, a többi az ndk-ba megy. csereképpen hasonló mennyiségű, illetve értékű kohászati árut hozunk be az említett államokból. /mti/

19.20/gy

-39-

bb. 70. az országos vízügyi főigazgatóság tájékoztatója

hné/gy/bs

1966. február 16.

a tiszta mellékfolyóinak téli árvize ellen több mint egy hete tartó küzdelem közben a vízügyi szervek, a tanácsok és a mezőgazdasági üzemek számára egyre több és nehezebb feladatot ad a belvíz elleni védekezés. jelenleg az ország síkvidéki területein - elsősorban a tiszántulon és a duna-tisza közén - összesen 557 000 hold áll belvízborítás alatt. ebből 152 000 hold szántó, 121 000 hold a bevetett terület.

a belvíz és a feltörő talajvíz számos községi belsőséget is veszélyeztet, jelentős épületkárt okoz. a belvíz elleni védekezést nehezíti, hogy a talaj átázottsága és a magas talajvízszint miatt elszivárgás nincs, a levezető csatornák mindenütt megteltek, a magas vízállás miatt a víz a befogadó folyókba csaknem kizárólag szivattyúzással vezethető le.

a belvízi szivattyúk másodpercenként 478 köbméter vizet emelnek át a befogadóba. egyes területeken - elsősorban hajdu-bihar megyében - rendkívüli intézkedésként a terepmélyedések felhasználásával, ideiglenes víztárolókat létesítenek, a belvízborítások terjedésének lassítása és a túlterhelt belvízvédelmi főművek részbeni tehermentesítése végett.

a körösök árvízvédelmi töltésein továbbra is erőteljes védekezés folyik. a kedvezőtlen időjárási viszonyok között keletkezett rendkívüli árhullámokat a körösök mintegy 600 kilométer hosszú töltésrendszerén folytatott védekezéssel sikerült kártétel nélkül levezetni és a fehér-körös romániai szakaszán bekövetkezett töltésszakadáson kiömlött víztömeg négy napon át az ország-határ mentén rögtönzött védvonalakon késleltetni.

így vált lehetővé a veszélyeztetett területen a tanyai települések szervezett kirűitése és az állatállomány, valamint az ingóságok kimentése. kedden este a romániai gátszakadáson kiáradó víztömegek fokozódó nyomásának hatására a második késleltető vonal is átsszakadt. a víz alá kerülő 14 000 hold területből mintegy 4 000 hold erdő, 2 000 hold rét-legelő, 8 000 hold szántó-föld és vetés. a terület egyetlen községét, gyulavárit körtöltés védi.

a fehér- és fekete-körös közötti területről a víznek a fehér-körösbe való visszavezetését a töltés átvágásával megkezdték.

az országos vízgazdálkodási bizottság szerdán ülést tartott, amelyen megtárgyalta az árvíz- és belvízvédelmi helyzetet, a belvizek levezetésének gyorsítására, valamint a károk felmérésére megfelelő határozatokat hozott./mti/

19.54/-n

-40-

bb. 71. időjárásjelentés

hné/gy/bs

1966. február 16.

a meteorológiai intézet jelenti február 16-án, szerdán este:
megélnkülő déli szél

a déli óráktól kezdve nyugat felől felhősödés, elsősorban a dunántulon esővel. gyenge, napközben fokozatosan megélnkülő déli, délnyugati szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön plusz 5- plusz 10 fok között, a déli, délnyugati megyékben kevéssel 10 fok felett./mti/

-41-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1966. február 18.

bb. 1. operafelújításokra, új balettműsor bemutatójára készülnek a dalszínházakban

1 ol/gk/fm/gy/La

1966. február 18.

a főváros két dalszínházában márciusra tervezik az egész évad legnagyobb erőfeszítést követelő munkáját. két olyan dalmű felújításának előkészítésén dolgoznak a művészek, amelyek minden szempontból próbakövei az operaház együttese teherbíró képességének. az operaházban színre kerülő „faust”, a hatalmas énekkart és a teljes balettkart foglalkoztatja. az erkel színházi „a nyugat leánya”, előadás pedig nagyszámú szólistát követel, s az énekkar tagjaitól is igen differenciált, magas színvonalú teljesítményt kíván. már februárban megkezdődtek a júniusban bemutatásra kerülő új balettműsor, ravel: daphnis és chloé című művének próbái is.

a felújítások közül elsőként április 16-án „a nyugat leánya”, kerül majd bemutatásra. a mű budapesti premierjét 1912-ben tartották, s azon részt vett puccini is. puccini ekkor járt negyedszer hazánkban, ahol a „pillangókisasszony”, indult el a világsiker felé. ezt a látogatását eredetileg egy hétre tervezte, hogy az utolsó próbákat személyesen irányíthassa, itt tartózkodása azonban több mint három hetet vett igénybe. amint az egykorú források tanúsítják, a maestro alaposan munkához látott és néhány kérdésben szinte előlről kezdte a betanítás munkáját. el is halasztották a bemutató eredeti idejét, s emiatt számos támadás érte a darab bemutató karmesterét, kerner istvánt. az operaház nagyszerű karnagya, későbbi főzeneigazgatója főleg mintaszerű mozart- és wagner-interpretációival vívott ki nagy elismerést, s nem volt még járatos az amugyis újnak számító puccini-stílusban.

/folyt. köv./

-1-

le